

- INHOUD**
- Nieuwe wet WMCZ gaat positie cliëntenraden versterken
 - Medezeggenschap op locatieniveau
 - Tips voor vergroten zichtbaarheid cliëntenraden

Beste lezer,

We wensen u een heel goed 2019, dat mag voldoen aan uw verwachtingen.

Ook dit jaar gaat de PCLZ weer werken aan kennisuitwisseling via themabijeenkomsten en het onder de aandacht brengen bij beslissers van onderwerpen die onze cliënten raken.

Schrijft u vooral de data van de drie platformbijeenkomsten alvast in uw nieuwe agenda. De themabijeenkomst op 15 april gaat over 'hoe omgaan met mantelzorgers/vrijwilligers'. Mogelijke onderwerpen voor andere themabijeenkomsten zijn: De relatie tussen de cliëntenraad en de cliënten, en Hoe organiseer je medezeggenschap in de extramurale zorg.

Dit nieuws is een uitgave van het **Platform Cliëntenraden Langdurige Zorg Amsterdam**

Het staat ieder vrij om deze breed te verspreiden.

Meer informatie

Enis Reyhan

T 020 752 51 00

Het platform wordt ondersteund door

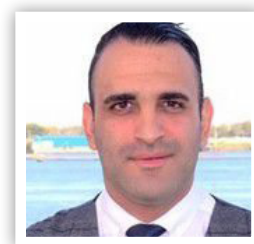
Cliëntenbelang
AMSTERDAM

Heeft u een voorkeur voor een bepaald onderwerp of een ander idee over de inhoudelijke invulling van een bijeenkomst? Laat het ons weten!

Hans Rutte
voorzitter van PCLZ

Sinds 1 januari heeft Enis Reyhan de taken als ondersteuner van PCLZ overgenomen van Elmy Everaert. We danken Elmy hartelijk voor haar inzet! Ze werkt Enis komende maanden in.

TIP

NOTEER DE DATA VAST IN UW AGENDA!

1

**THEMABIJEEENKOMST
APRIL**

maandag 15 april 2019
17:00 – 20:00 uur

2

**THEMABIJEEENKOMST
SEPTEMBER**

maandag 9 september 2019
17:00 – 20:00 uur

3

**THEMABIJEEENKOMST
NOVEMBER**

maandag 25 november 2019
17:00 – 20:00 uur

Nieuwe wet gaat positie cliëntenraden versterken

De herziening van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) uit 1996 heeft jaren op zich laten wachten. In de nieuwe wet wordt de positie van cliëntenraden in zorgorganisaties versterkt. Nu de Tweede Kamer de wet op 20 november heeft aangenomen is het wachten op de behandeling in de Eerste Kamer (januari 2019). Cliëntenorganisaties hebben opgeroepen om hiermee vaart te maken. Duidelijkheid is nodig.

De nieuwe wet is een verbetering ten opzichte van de oude. Onduidelijke situaties worden nu beter geregeld. Lokale medezeggenschap vormt samen met centrale medezeggenschap de basis voor overleg vanuit cliëntperspectief. Ook krijgen cliëntenraden in de langdurige zorg meer rechten. **Zij krijgen bijvoorbeeld instemmingsrecht op de benoeming van de onafhankelijke ondersteuner. En ook op de inrichting van gezamenlijke ruimten van zorgverlening bij verbouwing, nieuwbouw of verhuizing, alsmede een sociaal plan.**

Voor 24 uurszorg geldt de laatste regel niet. Voor ambulante zorg vervalt het recht op instemming over voeding, geestelijke zorg en recreatie en ontspanning. Zo hoopt de wet meer aan te sluiten bij verschillende doelgroepen en vormen van zorg.

Belangrijk wijzigingsvoorstel aangenomen: een cliëntenraad per locatie verplicht

In het wetsvoorstel stond dat instellingen voor langdurige verblijfszorg en thuiszorg *desgevraagd* een lokale cliëntenraad moesten instellen. Het verzoek hiertoe moest worden gedaan door een representatief

te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers. Cliëntenorganisaties waren van mening dat dit onvoldoende recht doet aan het streven dat de regering heeft om lokale medezeggenschap de norm te laten zijn.

In het aangenomen wetsvoorstel staat nu dat instellingen *verplicht* worden per locatie een cliëntenraad in te stellen, tenzij hier geen behoefte aan is of dit niet redelijk is. **Het 'ja, tenzij-principe'**. De wens van cliënten is hierbij dus leidend. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat er cliëntenraden per locatie worden ingesteld, terwijl daar geen behoefte aan is.

Instemmingsrecht vervangt verzaamd adviesrecht

Instemmingsrecht wil zeggen dat organisaties op bepaalde thema's niets mogen doen zonder dat daar vooraf instemming voor is afgegeven door de cliëntenraad. Het gaat om zaken die de directe levenssfeer van mensen raken. Zoals algemeen beleid over zaken als eten en drinken, recreatie en ontspanning, hygiëne, geestelijke zorg of maatschappelijke bijstand. Of de klachtenregeling en de benoeming van de klachtencommissie.

Meer weten?

- Lees de **powerpoint presentatie van het LOC** over de nieuwe wet.
- Lees **alles over de Wmcz** op de themapagina van het LOC.
- Het Loc geeft ook **cursussen** over de nieuwe wetgeving.

Medezeggenschap op locatieniveau

Hoe organiseer je dat?

Drie zorgaanbieders, drie modellen

Tijdens de laatste platformbijeenkomst op 5 november lichtten vertegenwoordigers van Cliëntenraden van drie zorgaanbieders toe hoe zij medezeggenschap op locatieniveau hebben vormgegeven. Zowel Cordaan, als Amstelring en Amsta hebben kortgeleden (delen van) hun besturingsmodel aangepast, en daarbij ook de medezeggenschap. De nieuwe manier van werken levert de nodige uitdagingen op. Hieronder leest u een korte samenvatting van de bijeenkomst.

Cordaan

Harry Leutscher (lid van de CCC en de lokale raad SKA) vertelde dat het besturingsmodel van Cordaan sinds kort is gebaseerd op negen domeinen, voorheen drie sectoren. Het cliëntmedezeggenschapsmodel is teruggebracht naar een CCC en lokale raden met uitzondering van de sectorale raad GGZ. Deze is gehandhaafd volgens het oude model. De medezeggenschap van dagbesteding en Zorg in de Wijk is nog niet vormgegeven. Een andere uitzondering vormt de CCR VGZ, een uit cliënten bestaande raad op centraal niveau. Zij worden begeleid door coaches.

Uitdagingen Cordaan

- **Minder directe lijnen als gevolg van een veelvoud aan lokale raden** - Als gevolg van het opheffen van de sectorale raden, moet er nu gecommuniceerd worden met een veelvoud van lokale raden. De directe lijnen worden gemist. Met behulp van het instellen van aanspreekpunten wordt geprobeerd de binding met de werkvloer te behouden.
- **Bezetting van de raden verschilt erg qua kwaliteit en kwantiteit** - De cliëntvertegenwoordiging vanuit de locaties ziet er voornamelijk uit als een lappendeken: sommige raden zijn goed vertegenwoordigd, andere niet of nauwelijks.

Amsta

Hans Rutte (voorzitter van de CCR) nam ons mee in de reorganisatie van Amsta, waarbij cliënten zijn ondergebracht in vijf klantgroepen. De klantgroepen en de zelfsturende zorgteams krijgen meer ruimte om zelf beslissingen te nemen. Huiskamerbijeenkomsten zijn het belangrijkste niveau van medezeggenschap.

Er zijn nu drie soorten raden:

- **locatieraden** - gaan vooral over facilitaire zaken, zoals receptie verplaatsen of andere maaltijden
- **5 klantgroeperaden (cliënten uit de klantgroepen van alle locaties)** - gaan vooral over zaken als medicatie uitdelen of advies geven over de begroting
- **Centrale cliëntenraad** - Amsta-brede onderwerpen

Uitdagingen Amsta

- **Verhouding tussen locatieraden en klantgroeperaden** - Diverse locaties kennen meerdere klantgroepen. Het Sarphatiehuis telt er bijvoorbeeld drie. Dit maakt het uitvoeren van een adequate cliëntmedezeggenschap niet eenvoudig.
- **Welk cliëntmedezeggenschapsorgaan betrekken bij voorgenomen besluiten** - Vroeger werd er meer door het management gedaan. Nu heeft elk team een medewerker die medezeggenschap in zijn/haar portefeuille heeft. Mensen moeten nog leren dat ze in bepaalde gevallen de cliëntenraad moeten raadplegen, en welke dat moet zijn.

Amstelring

Ben Ziepzeerder, onafhankelijk DB lid van de CCR, vertelde dat Amstelring slechts twee managementlagen kent, de Raad van Bestuur en de locatiemanagers. Amstelring is bezig met een reorganisatie van het bedrijfs onderdeel Extramurale zorg, met als onderdelen Gezinsondersteuning en Dagopvang (Wmo). Deze disciplines hebben niet eerder te maken gehad met cliëntmedezeggenschap.

Uitdagingen Amstelring

- **Nieuwe cliëntenraden in de extramurale zorg** - Deze raden kunnen niet terugvallen op landelijke organisaties die zich hiermee bezighouden, omdat die er (nog) niet zijn. Dit vraagt om veel initiatief vanuit de cliëntmedezeggenschap terwijl onduidelijk is waar de verantwoordelijkheden liggen.
- **Opleiden locatiemanagers** - Medezeggenschap wordt een steeds grotere taak van de locatiemanagers. Zij zullen daarvoor moeten worden opgeleid, en ook begeleiding moeten krijgen.
- **Bezetting lokale raden (zowel kwalitatief als kwantitatief)** - Cliënten en mantelzorgers zijn slechts een beperkte tijd betrokken bij een locatie. Zeker nu de verblijfsduur korter wordt omdat mensen in slechtere conditie in een verpleeghuis worden opgenomen. Er zal moeten worden gezocht naar andere belangenbehartigers, zoals buurtbewoners en vrijwilligers, die zich verbonden voelen met het lot van de bewoners van een verpleegtehuis.

Meer weten?

Lees hier het verslag van de themabijeenkomst van 5 november jl.

Vergroten zichtbaarheid cliëntenraden

Tijdens de themabijeenkomst op 5 november merkte Tiske Boonstra (adviseur LOC) op dat medezeggenschap baat heeft bij een zichtbare cliëntenraad. De aanwezigen deelden voorbeelden over hun aanpak.

- Het bijwonen van huiskamergesprekken
- Het verspreiden van een nieuwsbrief
- Het organiseren van een jaarlijkse themabijeenkomst over medezeggenschap voor medewerkers en cliënten
- Het als cliëntenraad periodiek mee-eten met bewoners
- Het werven van leden onder vrijwilligers
- De plaatsing van een ideeënbus, afgestemd op de doelgroep

Cliëntenraden, zorgorganisaties, gemeenten e.a. kunnen een beroep doen op LOC.

- Vraagbaak LOC T 030-284 32 00
- vraagbaak@loc.nl
- www.loc.nl

colofon

Platform Cliëntenraden Langdurige Zorg Amsterdam - Jacob Bontiusplaats 9 (INIT-gebouw)
1018 LL Amsterdam • T 020 75 25 100 • E info@clientenbelangamsterdam.nl • www.clientenbelangamsterdam.nl